

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 31/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av naturvårdslagen

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 juni 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av naturvårdslagen (RP 99/2009 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att jord- och skogsbruksutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sami Niemi, jord- och skogsbruksministeriet
- regeringsråd Hannu Karjalainen, miljöministeriet
- jurist Marketta Rosti, Forststyrelsen
- kommunikationschef Klaus Ekman, Jägarnas centralorganisation

- forskningschef Vesa Ruusila, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
- tf. jaktvårdschef Visa Eronen, Nylands jaktvårdsdistrikt
- jaktchef Juha Kuittinen, Norra Karelen jaktvårdsdistrikt
- naturvårdsexpert Tapani Veistola, Finlands naturskyddsförbund rf
- ordförande Lauri Kontro, Finlands Jägarförbund
- ordförande för jaktvårdsföreningen i Salo Martin Hägglund.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Lapplands jaktvårdsdistrikt
- sametinget
- Renbetslagsföreningen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Den föreslagna lagen innehåller flera ändringar i den gällande naturvårdslagen som är påkallade av 80 § 1 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet har i ett utlåtande (GrUU 29/2004 rd) ansett att bemyndigandet att utfärda förordning i naturvårdslagens 16 §, som gäller nationalparker och naturreservat, är problematiskt med tanke på 80 § 1 mom. i grundlagen och grundlagsutskottets utlåtandep Praxis i detta avseende. Enligt

grundlagsutskottets bedömning är bemyndigandet helt öppet och därmed begränsar det inte ur grundlagssynvinkel normgivarens prövningsrätt i tillräcklig utsträckning. Regeringen föreslår nu att bemyndigandet ska utgå helt och hållet. Eftersom en nationalpark eller ett sådant naturreservat som är minst 1 000 hektar alltid inrättas genom en separat lag är det möjligt att i sådana lagar med avgränsad geografisk räckvidd vid behov ta med undantagsbestämmelser som gäller

parken eller reservatet i fråga. Det finns ett nytt bemyndigande i den föreslagna 17 a §. Det gäller sådana naturskyddsområden som inte är nationalparker eller naturreservat och som inrättas genom förordning av statsrådet. Utskottet anser att man i detta sammanhang samtidigt borde ha granskat om det behövs en mer omfattande uppdatering av de bestämmelser som gäller jakt och fiske inom naturskyddsområden. Våra nationella bestämmelser om hur jakt ska ordnas i nationalparker är jämförelsevis stränga.

Utskottet betonar att lagförslaget innehåller sådant som av sakkunniga lyfts fram som problematiskt med avseende på jakt och viltvård. Vidare påpekar utskottet att lagförslaget är principiellt viktigt eftersom det lägger grunden för de inskränkningar i användningen som gäller för Natura 2000-områden som skyddas genom naturvårdslagen. Det är självfallet å andra sidan klart att naturskyddsområdena primärt har inrättats för att skydda naturen. Utskottet kommer i det följande att ta upp vissa aspekter som är viktiga med avseende på jakt och fiske och delvis också av principiell betydelse.

Förslaget om att revidera naturvårdslagen innehåller också vissa nya bestämmelser som i synnerhet har att göra med regleringen av djurbestand på naturskyddsområden. Enligt den föreslagna 15 § 1 mom. 2 punkten är det tillåtet att i en nationalpark eller ett naturreservat decimera antalet individer av en växt- eller djurart av främmande ursprung och även individer av andra växt- och djurarter, om de har förökat sig alltför mycket eller annars blivit skadliga. För detta krävs det tillstånd av den myndighet eller inrättning som svarar för förvaltningen av området, och vidare får inte syftet med att området inrättades äventyras. Utskottet noterar att det enligt propositionsmotiven är meningen att förbättra möjligheterna att minska antalet individer av arter som är av främmande ursprung eller skadliga på något annat sätt. Detta är ett principiellt korrekt förslag, eftersom man i fortsättningen på grundval av det kan förhindra sådan utbredningen av främmande arter som utgör ett betydande hot mot mångfalden i naturen och även lindra de skadliga effekterna som främmande arter och

andra arter som blir för talrika har på nationalparker och naturreservats skyddsvärde. Utskottet anser att dispenssystemet ska vara sådant att det beroende på fall i praktiken kan tillämpas på till och med mycket olika situationer. Många nya arter och även inhemska arter kan snabbt bli så talrika att de hotar de skyddade områdenas naturvärden, särskilt hotade är fågelarter som häckar på marken. Invasiva främmande arter kan vara till exempel små rovdjur såsom mårddhund och mink. Särskilt klimatförändringen men också mänsklig aktivitet kan i framtiden öka antalet invasiva arter och få bestånden att växa.

Utskottet noterar att regeringen föreslår tilllägg av en ny 3 punkt i 15 § 1 mom. Enligt den får man i nationalparker och naturreservat avlägsna individer av viltarter som får jagas med stöd av jaktlicens, om individen i fråga utanför skyddsområdet orsakar ett uppenbart hot mot människors hälsa eller hot om betydande ekonomisk skada på egendom. Sådana viltarter är till exempel alla stora marklevande rovdjur plus älg och gråsäl. Utskottet vill framhäva att det i princip är ett steg i rätt riktning att i 15 § 1 mom. 3 punkten införa ett system för bortflyttning av skadliga djurindivider. Enligt propositionsmotiven blir det aktuellt att också tillämpa prövning enligt jaktlagen och eventuellt också polislagen, dvs. inte bara enligt naturvårdslagen. Utskottet understryker att förslaget inte är helt tydligt när det gäller hur de nämnda lagarna och tillståndsprövningen enligt 15 § i naturvårdslagen hänger ihop, även om förfarandet kommer att bero på det enskilda fallet och de prövningsgrunder som då tillämpas.

Enligt det föreslagna 15 § 2 mom. ska det generellt sett vara tillåtet att driva älg i nationalparker. I praktiken har detta varit möjligt även hittills i flera nationalparker, men frågan har reglerats i varje enskild förordning om en viss nationalpark. Att tillåta drivning av älg i nationalparker anser utskottet ändå inte ha underlättat regleringen av älgbeståndet i tillräcklig omfattning, eftersom det inte alltid går att ordna drivningen tillräckligt effektivt i praktiken. Älgarna inom ett visst område kan komma att vandra och samlas på dessa skyddsområden. En-

ligt uppgift har de som jagar älg upptäckt att älgarna lär sig vilka områden de inte kan jagas på och söker sig dit. Över lag är det särskilt svårt att arrangera älgjakt i södra Finland eftersom det finns få tillräckligt stora och enhetliga områden som lämpar sig för jakt. Ändå är älgstammarna trots den kraftiga decimeringen den senaste tiden synnerligen täta både i södra Finland och ställvis också på annat håll i landet.

Utskottet anser att den föreslagna möjligheten att avlägsna djur i syfte att bekämpa älgskador inte är en tillräcklig åtgärd i samtliga fall. Det bör i kritiska lägen när älgbeståndet behöver minskas gå att även minska älgstammen i nationalparker och naturreservat på grund av fortlöpande allvarlig skada som djuren orsakar utanför skyddsområdet. Det måste gå att minska antalet individer i nationalparker om detta krävs exempelvis för att minska trafikolyckorna i de kringliggande områdena eller till följd av omfattande skadegörelse på plantbeståndet. Därför understryker utskottet att det i vissa fall kan komma att behövas fångstjakt för att förhindra trafikolyckor och förebygga plantskador i ungskog. Det har än så länge gjorts väldigt få undersökningar av hur många olyckor älgar som lever i nationalparker egentligen är inblandade i, men exempelvis i Högfors nära Liesjärvi nationalpark uppskattar man utifrån praktisk erfarenhet att det sker fler älgolyckor är normalt. Om nationalparker och naturreservat utvidgas kan problemen öka ytterligare. *Utskottet föreslår därför att miljöutskottet ska förtydliga ordalydelsen i 15 § 1 mom. 3 punkten så att man med stöd av momentet kan avlägsna individer av viltarter som får jagas med stöd av jaktlicens, om individen i fråga utanför skyddsområdet orsakar ett uppenbart hot mot människors hälsa eller ett uppenbart ekonomiskt hot mot egendom.*

Utskottet poängterar att även andra arter än älg kan komma att orsaka problem i framtiden och därmed även medföra att man behöver avlägsna vissa individer från nationalparker och naturreservat. Även klimatförändringen kan leda till detta. Lagstiftningen bör anpassas så att den beaktar denna helhetssituation.

Propositionen behöver kompletteras i viss utsträckning när det gäller fiske i nationalparker och naturreservat, menar utskottet. Detta innebär att naturvårdslagens bestämmelser om allmän fiskerätt bör ses över och uppdateras. Enligt den föreslagna 15 § 5 punkten är det med tillstånd av den myndighet eller inrättning som svarar för förvaltningen av området tillåtet att förutom mete och pilkfiske även bedriva annat fiske i nationalparker och naturreservat. Utskottet noterar att denna bestämmelse om fiske på grundval av allemansrätten enligt vad regeringen föreslår fortsatt har samma lydelse som i den gällande naturvårdslagen. Den lagen bereddes innan man 1997 gjorde ett tillägg i lagen om fiske (286/1982) där man jämställde allmänt fiske med länsspecifika tillstånd att fiska med handredskap med mete och pilkfiske.

Det gällande 8 § 1 mom. i lagen om fiske ger var och en rätt att meta och pilka och att bedriva handredskapsfiske med ett spö, en rulle och ett bete. Undantag från denna rätt att fiska utgörs av de objekt som nämns i 8 § såsom forsar och strömdrag i lax- eller sikförande vattendrag och de områden där fiskeförbud gäller med stöd av ett särskilt beslut enligt 11 § i samma lag. Det länsspecifika handredskapsfisket med ett spö, en rulle och ett bete utgör en allmän fiskerätt som kan jämföras med allemansrätten, och i ljuset av vilt- och fiskeriforskningsinstitutets uppföljningar har det inte över huvud taget inverkat på fiskbestånden.

Systematiken i lagen om fiske är sådan att exakt samma begränsningar gäller såväl för mete och pilkfiske som för fiske på grundval av ett länsspecifikt tillstånd att bedriva handredskapsfiske. Om naturvårdslagen inte ändras på det sätt som anges ovan kommer praktiska problem att uppstå eftersom den som fiskar med handredskap med stöd av lagen om fiske mycket lätt kan komma att bryta mot naturvårdslagen, samtidigt som mete och pilkfiske ändå i princip är tillåtna fiskemetoder i nationalparker och naturreservat. Utskottet betonar att handredskapsfiske, å ena sidan, och mete och pilkfiske, å andra sidan, bedrivs på samma sätt, och dessutom ger fiske med handredskap inte upphov till större olägenheter i

nationalparker och naturreservat än mete och pilkfiske. *Därför föreslår utskottet att miljöutskottet ändrar 15 § 5 punkten i naturvårdslagen på följande sätt: "5) bedriva fiske på andra sätt än de som avses i 8 § 1 mom. i lagen om fiske,".* Annat fiske än mete, pilkfiske och handredskapsfiske med stöd av allmän fiskerätt ska även fortsättningsvis i nationalparker och naturreservat kräva tillstånd av den myndighet eller inrättning som svarar för förvaltningen av området. I naturvårdslagens 14 § 5 punkt föreskrivs det om sådana undantag från fridlysningsbestämmelserna som innebär att det genom tillämpning av allemansrätten är tillåtet att meta och pilka i nationalparker och naturreservat. Således föreslår utskottet för miljöutskottet att 14 § 5 punkten i naturvårdslagen ska kompletteras på samma sätt som 15 § 5 punkten, dvs. att handredskapsfiske med stöd av en länsspecifik avgift ska jämföras med mete och pilkfiske på samma sätt som i den gällande lagen om fiske.

Regeringen har samlat bestämmelserna om jakt på statens övriga naturskyddsområden i den föreslagna 17 a §. Den föreslagna nya paragrafen gäller andra naturskyddsområden på statsägd mark än nationalparker och naturreservat, eftersom bemyndigandet att utfärda förordning enligt förslaget ska utgå helt i fråga om nationalparker och naturreservat. I fråga om övriga naturskyddsområden innebär propositionen att avgörandet huruvida jakt är tillåten träffas från fall till fall när områden inrättas. Utskottet gör den bedömningen att bestämmelserna om jakt i den föreslagna 17 a § i någon mån kommer att tydliggöra villkoren för jakt, men samtidigt behövs det enhetliga tolkningar när det gäller att tillämpa bestämmelserna.

Utgångspunkten i förslaget är den att jakt ska vara tillåten inom övriga naturskyddsområden som inrättas på områden som avses i 8 § i jaktlagen, medan jakt i regel ska vara förbjuden på andra områden. Det är ändå meningen att statsrådet med stöd av ett nytt bemyndigande under vissa förutsättningar ska kunna begränsa jakt inom områden som avses i jaktlagens 8 §. Dessutom ska jakt på särskild prövning från statsrådets sida kunna tillåtas också inom andra områ-

den än de som avses i 8 § i jaktlagen, om jakten inte inverkar skadligt på annan användning av området eller inte äventyrar det syfte som området inrättades för. Utskottet påpekar att man måste använda objektiva kriterier när man utvärderar om jakten skadar annan användning av området. Det bör vara tillåtet att jaga när jakten inte inverkar skadligt på det skyddade områdets skyddsvärden eller orsakar någon annan betydande skada. På dessa premisser kan målet anses vara att skyddade områden kan användas mångsidigt. Här vill utskottet framhäva att det genom samordning går att tillgodose olika användargrupperns behov samtidigt, exempelvis vandring och jakt.

Den gällande naturvårdslagen utgår från att jakt i princip är förbjuden på alla naturskyddsområden. Utskottet konstaterar att det i praktiken ändå fungerat så att jakt i en eller annan form redan nu är tillåten inom vissa av statens naturskyddsområden. Det är viktigt, menar utskottet, att nya naturskyddsområden inte inrättas och befintliga områden inte utvidgas utan att man faktiskt i varje enskilt fall i enlighet med statsrådets principbeslut avgör hur man ska förhålla sig till jakt inom det aktuella området. Genom geografiskt och tidsmässigt begränsade jaktmöjligheter inom skyddsområden går det att jämka samman olika användargrupperns behov och tillgodose alla intressen som gäller ett visst skyddsområde. Det finns redan nu goda exempel på detta i Lappland. Friluftsliv, bärplockning och svamplockning är mycket vanligt utanför skyddsområdena, och allmänt taget har jägare och andra som vistas i naturen utan några större problem kunnat samsas om samma områden.

Det bör påpekas att den föreslagna 17 a § inte säger något om de rättigheter enligt 7 § i jaktlagen som gäller allmänt vatten och Finlands ekonomiska zon. Vissa marina nationalparker innefattar också stora vattenområden där jakt oftast är tillåten i begränsad omfattning. Det är enligt utskottets uppfattning viktigt att jakt på allmänt vatten och den ekonomiska zonen inom havsområdet även i fortsättningen i princip är tillåten. Jakt på sjöfåglar på allmänt vatten och den ekonomiska zonen inom havsområdet ger många

som inte har jakträtt möjlighet att utnyttja ett omfattande fångstområde. Detta är inte möjligt inom enskilda vattenområden. Således anser utskottet att det inte behövs några förändringar när det gäller nuvarande jaktpraxis på dessa vattenområden.

Regeringen föreslår också att 22 § i naturvårdslagen ska ändras. Förslaget innebär att paragrafen får en ny bestämmelse, och enligt den kan man på ansökan av Forststyrelsen införliva egendom som enligt 14 § i lagen om Forststyrelsen är avsedd för offentliga förvaltningsuppgifter med ett naturskyddsområde. Det införlivade området ska anses höra till naturskyddsområdet när anslutningen har införts i fastighetsregistret. Samtidigt börjar fridlysningsbestämmelserna gälla för området i fråga. Enligt detaljmotiveringen i propositionen kommer man att tillämpa införlivning genom ansökan i situationer där skyddsmålen för ett område som ska införlivas i ett naturskyddsområde är förenliga med skyddsmålen i fridlysningsbestämmelserna för det befintliga naturskyddsområdet, och där dessa fridlysningsbestämmelser inte på ett väsentligt sätt ändrar jaktpraxis inom det område som ska införlivas.

Utskottet anser att det i princip ska gå att fortsätta att jaga på områden som ska införlivas, om det inte finns ett uttryckligt behov av ett förbud med tanke på skyddsmålen. Huvudregeln måste enligt utskottets uppfattning entydigt vara att man ser över skyddsområdets fridlysningsbestämmelser när befintliga skyddsområden utvidgas och att man samtidigt regionalt beaktar att jaktmöjligheterna bevaras och i mån av möjlighet jämkar samman jakt och skyddsmål. Detta behövs särskilt i rådande läge när det huvudsakligen är Natura 2000-områden som införlivas med befintliga skyddsområden där fridlysningsbestämmelserna kan ha drygt tjugo år på nacken. Utskottet pekar dessutom särskilt på att det exempelvis i situationer där visstidsavtal om jaktarrende löper ut i princip inte just då kommer att finnas någon jaktpraxis, vilket kan leda till att området rent tekniskt direkt går att införliva med ett redan inrättat skyddsområde. I såda-

na fall bör man ändå bedöma tidigare jaktpraxis på området under en längre tidsperiod.

Forststyrelsen har i sin besittning synnerligen många sådana fastigheter som omfattas av skyddsprogram för myrar, stränder, lundar, fågelvatten och gammelskog samt av utvecklingsprogrammet för nationalparker och naturreservat, Natura 2000-programmet och flera överlappande skyddsprogram, men som ännu inte gjorts till skyddsområden. Utskottet konstaterar att det uppskattningsvis finns ca 1 600 objekt som omfattas av skyddsprogram eller Natura men som ännu inte inrättats (ca 740 000 hektar), ca 150 reserveringar för naturskyddsområden i planer (ca 6 400 hektar) och ca 80 s.k. dialogobjekt (ca 16 700 hektar). För närvarande finns det planer på att införliva ca 388 000 hektar med naturskyddsområden genom författningar eller fastighetsbildning. Enligt det arbetsprogram för lagberedning och fastighetsbildning som miljöministeriets projektgrupp för lagberedning tagit fram kräver redan fattade skyddsbeslut att ytterligare ca 950—1 000 naturskyddsområden inrättas, och dessutom drygt 200 av de redan inrättade naturskyddsområdena utvidgas. Därför anser utskottet att frågan om införlivande av områden med skyddsområden är viktig, och då måste man i det enskilda fallet försöka uppskatta om vilka effekter en eventuell utvidgning av skyddsområdet har på jakt och bevara möjligheterna att jaga om skyddsmålen för området inte kräver ett förbud.

Utskottet konstaterar i fråga om de områden som ansluts till naturskyddsområden att de enligt den föreslagna 22 § till alla delar omfattas av samma fridlysningsbestämmelser som "moderområdet" och när det gäller jakt både möjligheterna att jaga och begränsningar som gäller områdena. Enligt bedömningen i propositionsmotiven kommer den föreslagna 22 § att ha mycket begränsad inverkan på jakten, om man ser till helheten. En viktig utgångspunkt är enligt utskottets mening att det ursprungliga områdets fridlysningsbestämmelser inte leder till strängare jaktpraxis i det område som införlivas. I annat fall måste en anslutning till ett naturskyddsområde ske genom lagstiftning. Utskottet betonar

också att det införlivade området ska vara lämpligt med avseende på det befintliga naturskyddsområdets skyddsmål.

Utlåtande

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att miljöutskottet beaktar det ovan sagda.

Helsingfors den 11 december 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /sv

Pentti Oinonen /saf
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd (delvis)
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent
ers. Matti Kangas /vänst (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.

AVVIKANDE MENING 1

Motivering

Regeringen föreslår ändringar i skyddsbestämmelserna när det gäller nationalparker och angränsande skyddsområden.

I lagförslaget syns ingenting av vad regeringen lovade när den fattade sitt Natura-beslut. Vi citerar direkt: "[Jakt]begränsningarna skall dock inte genomföras som ensidiga myndighetsbeslut, utan i viktiga jaktområden förs underhandlingar med olika intressenter så att intressena kan sammanjämkas. Detta sker i samband med att dispositions- och underhållsplaner görs upp för Naturaområdena."

Ett av de största problemen med lagförslaget är att man i princip vill förbjuda jakt på andra naturskyddsområden i de kommuner där kommuninvånarna inte har s.k. fri jakträtt på statsägd mark enligt 8 § i jaktlagen. Lagförslaget måste ändras så att jakt i princip är tillåten inom alla s.k. andra naturskyddsområden, och de tidsmässiga, geografiska eller till visst vilt knutna begränsningar som eventuellt behövs ska vid behov utfärdas särskilt genom förordning av statsrådet, om jakt äventyrar områdets syfte eller orsakar betydande skada för annan användning av området.

Också 22 § är problematisk eftersom den ger nästan obegränsade möjligheter att utvidga skyddsområden utan styrning genom behövliga politiska beslut. Utgångspunkten måste fortsatt vara att införlivande av s.k. gammal statsägd mark ska ske genom lagstiftning och att inget automatiskt system ska skapas. Man ska inte per automatik införa jaktförbud som gäller inom en nationalpark i fråga om andra naturskyddsområden som införlivas med den parken. Om jaktbegränsningar måste införas på naturskyddsområden ska begränsningarna anges särskilt i en författning. Och jakten ska i så fall orsaka betydande skada; det räcker inte med vilken ospecificerad skada som helst för att jakten ska kunna begränsas.

Vi föreslår att eventuella skärpningar av jaktpraxis alltid ska ske genom lagstiftning, och detta skrivs lämpligen in i de berörda lagparagraferna och detaljmotiveringen till dessa.

Jaktbegränsningar ska inte genomföras på naturskyddsområden genom ensidiga myndighetsbeslut, utan genom förhandlingar med olika berörda aktörer. Med tanke på mångsidig användning av naturen för rekreation är det viktigt att bär- och svampplockare och andra som vistas i naturen kan samsas om naturskyddsområdena med fiskare och jägare. Den föreslagna 15 § 1 mom. 3 punkten är inte tillräcklig när det gäller att reglera jaktfrågan, eftersom också annat vilt än det som får jagas med stöd av jaktlicens kan orsaka problem och dessutom kan det ändras med tiden vilka viltarter som det krävs jaktlicens för.

Regeringen har fogat ett nytt 2 mom. till 15 §. Momentet ger möjlighet att under vissa förutsättningar driva älg i nationalparker. Bestämmelsen är ett steg i rätt riktning men otillräckligt. Därför bör momentet ändras så att det dessutom blir tillåtet att jaga alla arter av hjortdjur på de villkor som anges i 15 § 1 mom.

Eftersom lagen bara kommer att gälla nyinrättade naturskyddsområden bör en övergångsbestämmelse skrivas in i lagen. Där bör det föreskrivas att bestämmelserna också gäller redan inrättade nationalparker.

Motiveringen till den föreslagna 15 § tar stöd i den rapport om jakt i södra Finlands nationalparker (Metsästys eteläisen Suomen kansallispuistoissa) som tagits fram av en arbetsgrupp tillsatt av miljöministeriet. Det uppdrag som ministeriet hade gett arbetsgruppen gällde bara den gällande naturvårdslagen, inte det föreliggande lagförslaget om ändring av den. Detta framgår inte av motiveringstexten på s. 4 i propositionen. Vi tycker att ett sådant förfaringsätt är betänkligt och tendentiöst, eftersom arbetsgruppen på grund av sitt begränsade mandat inte kun-

de lägga fram avvikande ståndpunkter och förslag till ändring av naturvårdslagen.

Ståndpunkt

Vi föreslår

att lagförslaget ändras på följande sätt (Avvikande meningens ändringsförslag).

Avvikande meningens ändringsförslag

Lag

om ändring av naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen av den 20 december 1996 (1096/1996) 15—17 §, 19 § 2 mom. samt 22 § 1 och 3 mom., av dem 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1069/2004, samt
fogas till lagen en ny 17 a § och till 18 § ett nytt 3 mom. som följer:

15 §

Tillståndskrävande undantag från fridlysningsbestämmelserna

(1 och 2 punkten som i RP)

3) avlägsna individer av viltarter (*utesl.*), om individen i fråga utanför skyddsområdet orsakar ett uppenbart hot mot människors hälsa eller hot om betydande ekonomisk skada på egendom,

(4—9 punkten som i RP)

I nationalparker får det dessutom under i 1 mom. föreskrivna förutsättningar *tillåtas jakt på hjortdjur.*

Bestämmelserna ovan gäller också naturskyddsområden och nationalparker som redan inrättats och naturskyddsområden och nationalparker som ska inrättas. (Nytt)

16 och 17 §
(Som i RP)

17 a §

Fridlysningsbestämmelser som gäller övriga naturskyddsområden

(1 mom. som i RP)

Inom övriga naturskyddsområden (*utesl.*) är jakt tillåten. Genom förordning av statsrådet kan det emellertid föreskrivas att jakt ska begränsas inom övriga naturskyddsområden i dessa kommuner, om jakten kan äventyra det syfte som naturskyddsområdet inrättades för eller om den inverkar *mycket* skadligt på annan användning av området. Begränsningarna kan vara regionala, bundna till en viss tidsperiod eller gälla specifika viltarter. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas att endast invånare i sådana kommuner som nämns i 8 § i jaktlagen ska ha jakträtt, om detta är nödvändigt för att bevara eller sköta viltbestånden.

(3 mom. *utesl.*)

I fråga om fiske inom allmänt vattenområde och övriga naturskyddsområden i Finlands ekonomiska zon tillämpas vad som bestäms i 6 § 1 mom. i lagen om fiske (286/1982). Genom förordning av statsrådet kan det emellertid föreskri-

vas att fiske ska begränsas inom allmänt vattenområde och inom övriga naturskyddsområden i Finlands ekonomiska zon, om fisket äventyrar de syften som området inrättades för eller inverkar *mycket* skadligt på annan användning av området. Begränsningarna kan vara regionala eller bundna till en viss tidsperiod.

(4 mom. som 5 mom. i RP)

18 och 19 §
(Som i RP)

22 §

Införlivning av områden i ett naturskyddsområde

Frågan om ett område ska införlivas med ett naturskyddsområde regleras genom lag. (Nytt)

—————
(3 mom. som i JsUU)

—————
Ikraftträdande
(Som i RP)

Helsingfors den 11 december 2009

Lauri Kähkönen /sd
Kari Rajamäki /sd
Esa Lahtela /sd

Katja Taimela /sd
Matti Kangas /vänst

AVVIKANDE MENING 2

Motivering

Jag anser att regeringen i sin proposition om ändring av naturvårdslagen (RP 99/2009 rd) inte i tillräcklig utsträckning beaktar de grundläggande rättigheterna för mer än en miljon finländska jägare. Om lagförslaget godkänns i föreslagen form får vi en situation där det blir svårare att reglera stammarna av mindre rovdjur och av alltför stora viltarter såsom älg, som är skadliga för naturen och människan. Detta kommer i sin tur att i värsta fall leda till allvarliga miljöproblem och onödiga trafikolyckor, och till och med dödsfall i trafiken.

Paragraferna i lagförslaget måste enligt vår mening ändras enligt det nedanstående så att också jägarnas rättigheter tillgodoses.

Exempelvis försäkrade regeringen när den fattade sitt Natura-beslut jägarna om att jaktbegränsningar inte skulle genomföras genom ensi-

diga myndighetsbeslut, utan att de olika parterna skulle samråda med varandra när dispositions- och underhållsplaner i fråga om nätverket Natura gjordes upp. Dessa löften håller inte i det nya lagförslaget.

Vi tycker inte att det på något sätt är oförenligt med skyddsmålen för naturskyddsområden och nationalparker om man i lagförslaget tar bättre hänsyn till jägarna, och det begränsar heller inte allmänhetens möjligheter att fritt och säkert vistas på dessa områden.

Ståndpunkt

Vi föreslår därför

*att lagförslaget ändras på följande sätt
(Avvikande meningens ändringsförslag)*

Avvikande meningens ändringsförslag

Lag

om ändring av naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen av den 20 december 1996 (1096/1996) 15—17 §, 19 § 2 mom. samt 22 § 1 och 3 mom., av dem 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1069/2004, samt
fogas till lagen en ny 17 a § och till 18 § ett nytt 3 mom. som följer:

15 §

Tillståndskrävande undantag från fridlysningsbestämmelserna

(1 och 2 punkten som i RP)

3) avlägsna individer av viltarter (*utesl.*), om individen i fråga utanför skyddsområdet orsakar

ett uppenbart hot mot människors hälsa eller hot om betydande ekonomisk skada på egendom,
(4—9 punkten som i RP)

I nationalparker får det dessutom under i 1 mom. föreskrivna förutsättningar *tillåtas jakt på hjortdjur.*

Bestämmelserna ovan gäller också naturskyddsområden och nationalparker som redan

inrättats och naturskyddsområden och nationalparker som ska inrättas. (Nytt)

16 §

Tryggande av vissa rättigheter

(1 mom. som i RP)

Kommuninvånarna ska garanteras jakträtt i alla naturskyddsområden och nationalparker i hela landet. Eventuella geografiska och tidsmässiga begränsningar ska avtalas särskilt med de lokala jaktföreningarna.

17 §

(Som i RP)

17 a §

Fridlysningsbestämmelser som gäller övriga naturskyddsområden

(1—5 mom. som i RP)

På jakt inom övriga naturskyddsområden på allmänt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon tillämpas 7 § 1 mom. i jaktlagen (615/1993). Begränsningar av jakt inom övriga naturskyddsområden på allmänt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon får emellertid ut-

färdas genom förordning av statsrådet, om jakten äventyrar de syften som naturskyddsområdet inrättades för eller om jakten orsakar betydande skada på annan användning av området. Begränsningarna kan vara geografiska eller tidsmässiga. (Nytt)

18 och 19 §

(Som i RP)

22 §

Införlivning av områden i ett naturskyddsområde

Frågan om ett område ska införlivas med ett naturskyddsområde regleras genom lag. (Nytt)

— — — — —
Vid fastighetsbildning som gäller ett område i fråga om vilket det har beslutats eller ansökts om införlivande i ett naturskyddsområde iakttas 21 § 1 mom. (Utesl.) Införlivningen ska kungöras på kommunens anslagstavla på det sätt som bestäms i lagen om offentliga kungörelser (34/1925).

Ikraftträdande

(Som i RP)

Helsingfors den 11 december 2009

Pentti Oinonen /saf

Matti Kangas /vänst